

Az óvodáskorú gyermek önkifejezése

Szabó Krisztina –
Vallásos – és erkölcsi neveléssel foglalkozó munkacsoport 2022. november 23.

Pillanatképek

Lapozható fényképalbum a gyermek 3-6 éves korából

Mit látok felnőttként a képen?

Mit csinálsz a képen?

Boldog vagy szomorú vagy itt?

Önkifejezés

Az óvodáskorú gyermek belső világának pillanatképei,
érzelemvezérelt magatartásának megnyilvánulásai

„Az egyén belső világának, érzelmeinek, gondolatainak közlése, megjelenítése.

Az önkifejezés megjelenhet művészeti alkotásban is.”

(Óvodapedagógiai Lexikon)

Önkifejezés

A szó kibontása

Megjelenítés

Megnyilvánulás

Kifejezés

Közlés

„A személy részéről olyan önmagára vonatkozó ismeret
önkéntes, szabad és szeretetből történő közlése,
mely senki mástól, semmiféle más módon nem szereshető meg.”
(Magyar Katolikus Lexikon)

Önkifejezés

A szó jelentése

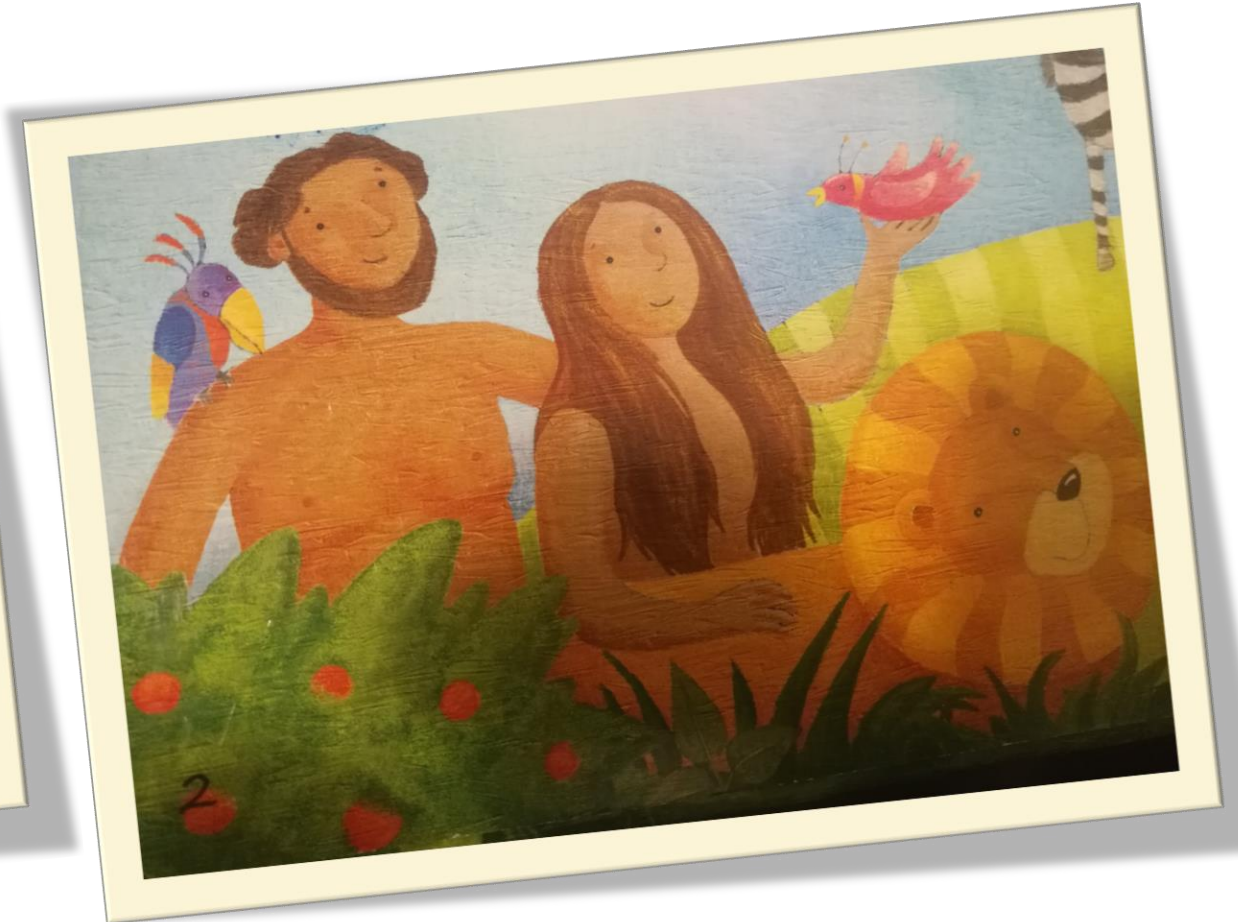
A kinyilatkoztatás szó jelentése:

„kendővel, fátyollal eltakart arc, test fölfedése, **láthatóvá tétele**;
Önmagáról másképpen meg nem tudható ismeret közlése”
(Magyar Katolikus Lexikon)

Isten megnyilvánulása az Ószövetségben

Szimbólumok: felhő, szellő, égő csipkebokor, tűzoszlop ... képében

A Teremtő Isten önkifejezése

A Teremtő Isten önkifejezése

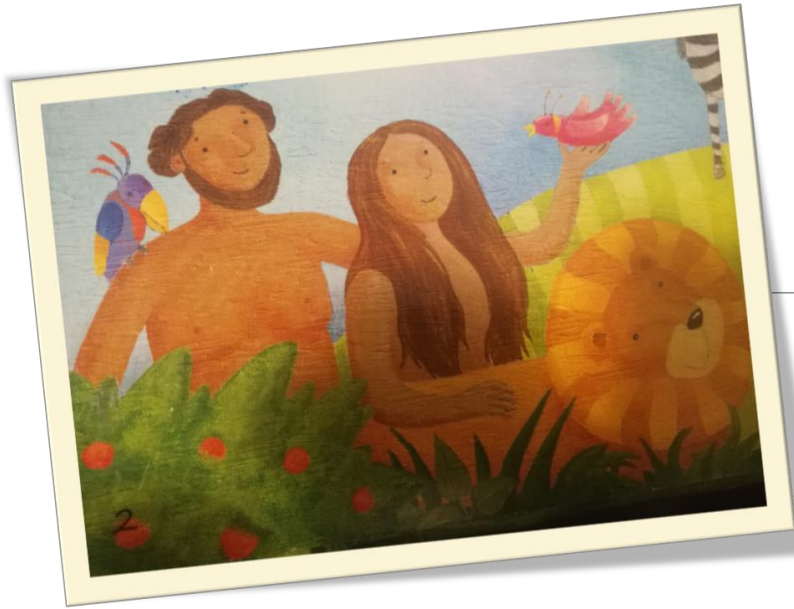
„Ha ők akkor megkérdezik tőlem: Mi az ő neve? – mit mondjak nekik?
Isten erre azt mondta Mózesnek :
„Én vagyok az, Aki vagyok”
(Kiv. 2,14)

Önkéntes, szabad, szeretetből történő közlés

„Legyen világosság!” (Ter. 1,3)
Teremt

„Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra!” (Ter. 1,26)
Életet ad

„Szivárványomat a felhőkbe helyezem...” (vö. Ter. 9, 16-17)
Szövetséget köt, betartja ígéretét

A szerető istenkép

3-6 éves korban történő megalapozás az Ószövetség történeteivel

Szeretetből történt

Teremtéstörténet

A mennyei Atya alkotásai – Érzékszerveimmel ismerem meg a világot

Noé bárkája

Isten nagy családjában mindannyian testvérek vagyunk!
Hálaadás a teremtett világért.

(3-6 éves korú gyermekek vallásos-és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve – Október)

Kinyilatkoztatás

Úrjövet

A Teremtő Isten ígérete

„... Emmánuelnek fogják hívni. Ez azt jelenti: Velünk az Isten!”
(Mt. 1,23)

Gyermek születik

Jézusban láthatóvá és tapinthatóvá vált az Isten
(Magyar Katolikus Lexikon)

A szerető istenkép

3-6 éves korban történő megalapozás az Újszövetség történeteivel

Születéstörténet
A 12 éves Jézus
Jézus és a gyermekek
Jézus élete és tanítása
Csodatettek
Húsvét

Az Isten iránti bizalom mélyítése
Az önbizalom alapozása és mélyítése

A mennyei Atya szeret engem. Értékes vagyok! Külső és belső értékeim.

(3-6 éves korú gyermekek vallásos-és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve – december-május)

A gyermek Jézus önkifejezése

Jézus a barátom

Beszélgetés a gyermek Jézus tulajdonságairól

bölcs, kedves, istenszerető

érdeklődő, figyelmes, szófogadó, segítőkész

„Jézus pedig növekedett bölcsességben,
korszerű és kedvességben Isten és az emberek előtt.”(Lk 2,52)

„ Ez az én szeretett fiam, akiben kedvem telik.” (Mt 3,17)

Az óvodáskorú gyermek önkifejezése

Önkéntelen és természetes megnyilvánulásai

Önkifejezés

Azonosulás

Bensővé tétel

Gyakorlás

Utánzás

Megfigyelés

Tanulja önmagát

... s időnként megmutat magából valamit

A 3-6 éves gyermek megnyilvánulása

Legtermészetesebb módjai

Az önkifejezés pillanatképei

Játéka - szabadjátéka: kedvelt játéktémák

Mozgása: kedvelt mozgásformák

Tevékenységei: szabad választás

Szavai: mesélés, beszélgetés

Gesztusai: érzelemkifejezés

Kapcsolatteremtése: társas érintkezés
erkölcsi értékek

Isten gyermeke vagyok

Csendes percek, imádság, jócselekedetek

Játéka – szabadjátéka:

játékában megjelenített hitbéli, liturgikus tartalom

Imádságai:

saját szavú imádság

dicsőítő, kérő, hálaadó imádság

Jócelekedetei:

szófogadás, engedelmesség, tiszteletadás,
örömszerzés, ajándékozás, segítségnyújtás

Szeretetmegnyilvánulásai:

barátság, együttérzés, vigasztalás, megbocsátás,
szelídség, türelem, elfogadás

Az Atya szava

„Ne félj, mert megváltottalak!
Neveden szólítottalak, az enyém vagy.
...drága vagy a szememben, becses vagy, és én szeretlek téged.”
(Iz. 43, 1.4.)

Az óvodapedagógus szavai, tettei, példája

Segíti a gyermek önkifejezését, erősíti önbizalmát
Segíti saját értékeinek felfedezésében

Anyanyelvi játékpéldák:

Azt szeretem benned, hogy...
Azért örülök, hogy mellettem ülsz, mert...

Nyuszipajtás, hogy vagy? – Köszönöm Jól!
– És a szomszédod hogy van? – Nem tudom, majd megkérdezem

Úton a jászol felé...

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Felhasznált és ajánlott irodalom

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja

Békés – Dalos: Újszövetségi Szentírás

(Bencés Kiadó és Terjesztő Kft., Pannonhalma, 2005.)

Komplex prevenciós óvodai program

(Trefort Kiadó, 2009.)

Körmöci Katalin: Óvodapedagógiai lexikon

(Flaccus Kiadó, Budapest, 2015.)

Küldött vagy!

(Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet, Budapest, 2008.)

3-6 éves korú gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve

(Katolikus Pedagógiai Intézet, Budapest, 2020.)